

Василь ГОЛЯС

аспірант за освітньо-науковою програмою

«Менеджмент», ЗУНУ

(науковий керівник: д.е.н., професор Тетяна ЖЕЛЮК)

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ МЕХАНІЗМІВ В СТРАХОВОМУ БІЗНЕСІ

Війна радикально змінює ландшафт страхового бізнесу, висуваючи безпрецедентні виклики та потребуючи глибокої модернізації управлінських підходів. Традиційні моделі оцінки ризиків, тарифікації та врегулювання збитків стають неактуальними, вимагаючи впровадження інноваційних стратегій, що забезпечать стійкість, адаптивність та ефективність страхових компаній.

Ключові напрями модернізації управління страховим бізнесом в умовах війни повинні стосуватися запровадження системи управління ризиками та адаптації страхових програм під них. Це повинно передбачати:

1. Кардинальну переоцінку ризиків та розробку нових продуктів. Необхідна розробка нових методологій оцінки ризиків, що враховують військові дії, руйнування інфраструктури, зміну демографічної ситуації, міграційні процеси, кібератаки та інші специфічні ризики воєнного часу.

2. Перегляд існуючих договорів та, можливо, їхнє адаптування до нових реалій, з чітким визначенням умов покриття або виключення воєнних ризиків. Це може призвести до появи спеціалізованих страхових продуктів (наприклад, страхування військових ризиків для бізнесу, страхування життя та здоров'я ветеранів, страхування майна в прифронтових зонах).

3. Розробку продуктів, що відповідають нагальним потребам населення та бізнесу, страхування від воєнних ризиків для релокованих підприємств, страхування житла, пошкодженого

обстрілами (за умови державної компенсації або спеціальних фондів), страхування ризиків транспортування гуманітарних вантажів.

4. Посилення фінансової стійкості та управління капіталом шляхом регулярного проведення стрес-тестування та сценарного планування. Регулярне проведення стрес-тестування страхових портфелів на предмет їхньої стійкості до різних воєнних сценаріїв (наприклад, погіршення економічної ситуації, масові страхові випадки).

5. Оптимізацію інвестиційного портфеля, перегляд інвестиційної стратегії з урахуванням зростання інфляції, нестабільності фінансових ринків, збільшення суверенних ризиків. Можливе переорієнтування на більш ліквідні та захищені активи. Активне використання міжнародного перестрахування для диверсифікації ризиків, особливо великих та катастрофічних. Розвиток співстрахування для розподілу відповідальності та ризиків між кількома компаніями.

6. Цифрову трансформацію та оптимізацію бізнес-процесів. Мова повинна йти в першу чергу про використання штучного інтелекту та машинного навчання, застосування AI для автоматизації процесів андеррайтингу, швидкої оцінки збитків, виявлення шахрайства, персоналізації пропозицій, посилення кібербезпеки для захисту конфіденційної інформації клієнтів та забезпечення безперебійності функціонування IT-систем в умовах підвищеної загрози кібератак.

7. Розробку спрощених та прискорених процедур врегулювання збитків, особливо для випадків, пов'язаних з воєнними діями. Використання мобільних бригад (де це можливо та безпечно) та сучасних технологій (фото/відео фіксація, дрони, супутникові знімки) для оцінки збитків у зонах, де доступ ускладнений.

8. Забезпечення фізичної та психологічної підтримки персоналу, що працює в складних умовах. Створення гнучкої організаційної структури, здатної швидко реагувати на зміни та приймати оперативні рішення.

9. Участь у механізмах післявоєнного відновлення. Активна участь страхових компаній у розробці та впровадженні державних програм компенсації збитків та відновленні, механізмів гарантій та перестраховування воєнних ризиків. Залучення міжнародних фінансових інститутів та донорів для створення спеціальних фондів або програм, що покривають воєнні ризики, а також для розвитку ринку страхування в Україні.

Модернізація управління страховим бізнесом в умовах війни дозволить страховим компаніям не лише вижити, а й відіграти ключову роль у відновленні економіки, забезпечуючи захист та стабільність для громадян та бізнесу в післявоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Чи працює в Україні страхування від війни. URL: <https://investnews.com.ua/finansy/8216-chy-pratsiuie-v-ukraini-strakhuvannia-vid-viyny/>
2. Як працює страхування під час війни. URL: <https://nakupilo.ua/rozbory/yak-pratsiuie-strakhuvannia-pid-chas-viiny/>
3. Марценюк О.В., Руда О.Л. Діяльність страхових компаній в умовах воєнного стану та їх роль у післявоєнному відновленні України. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2024. № 1. С. 8–21